

1677.

1. Bechmann, Ioh. Volk : De delictis poena gladii caucem.
dis.
- 2^a. b. Bechmann, Ioh. Volk : De caritatis ex mutuo obliga-
tione ad l. cirtus. 37 T. derel. credit.
3. Falckner, Iohann Christoph : De eo, quod justum est circa
infamiam.
4. Falckner, Iohann Christoph : De inspiratione quaque
poena in cirtibus.
5. Falckner, Ioh. Christophorus : Tis deliberaudi . . .
6. Falckner, Ioh. Christoph : De salariis praecipue vero
pastorum
7. Friesen, Iohannes Bernhardus : De periculis rei vnde lac
et nondum habitee.
8. Friesen, Iohannes Bernhardus : De advocateorum iurabili-
tate
9. Friesen, Ioh. Bernhardus : Recitatione recti . . .
- 10th dyncker, Nicolaus Christoporus : De beneficis . . .
25 ianuarii 1677 et 1743

1677.

- 12° Lyncerus, Nicolaus Christopherus : *De consensu Electorali*
13. Muellerus, Petrus : *De probatione paupertatis*
14. Ritter, Jacobus : *De moralitate pii, quod vocant, mendacii.*
- 15° Roth, Henricus Balthus : *De fiderejssoribus delinq-*
uentibus. 28enf. 1677-1745.
16. Roth, Henricus Balthus : *De imperio paris in parv.*

66.

DISPUTATIO JURIDICA
DE
ADVOCATO.
RUM INHABILITATE,

Quam
D. O. M. A.

Permissu Magnifici JCtorum Ordinis
P RÆSIDE

IOHANNE BERN-
HARDO Friesen/ *12½/*

Phil. & U. J. D. Illustris Regiminis Saxo-Jenensis Advo-
cato Ordinario, Fautore suo maxime colendo,

In Illustri Academia Jenensi

ventilandam exhibet

MAURITIUS VOLCMARUS Hötze

Heringa-Thur. Not. Publ. Cæs.

A U T . E T R E S P .

Die 14. Augusti Anno M. DC. LXXVII

Jenæ, Literis Johannis Jacobi Bauhoferi.

I. N. D. N. I. C.

THES I.

Iudicibus ob dubium litis eventum, quodque expedit Reip. lites, quæ restringenda potius quam laxandæ c. 28. x. d. trans. facile sortiri finem arg. l. 1. ff. d. usuc. horrandi c. fin. x. d. trans. ad transigendum non compellendi, nisi quibusdam causis Gail. lib. 2. d. pp. c. 18. n. 9. est concefa facultas Nov. 124. c. 4. Quæ transactio variis de causis nobilissima conventionis ad omnia pertinentis, de quibus negotii contrahendi transigendique causa consentiunt, qui inter se agunt l. 1. §. 3. d. pac. & quandoque contractus innominati est species l. 33. C. d. trans. foedum adeo ut errorem hoc ipsum foedum Connani, Merilly, Welenbecii errorem judicans erret Wissenb. Disp. 9. pand. thes. 4. siccirco transactionem in numerum innominatorum contractuum quod poenitentia in his obtinens l. 3. §. 2. d. cond. caus. dat. in illa non reperiat locum l. 39. C. d. trans. referre fastidiens; illa enim poenitendi libertas re conceditur integrâ, contrahentibus, quod secus ubi aliquo dato à lite recessum arg. l. 5. pr. d. cond. caus. dat. & ubi iuxta l. 38. C. d. trans. aliquo dato procedit transactio, ablativum dato conditionem & spem dandi arguere non præsentem dationem sat temere dicitur, uti non rectius, accidente aliquo dato transactionem contractus innominati naturam assumere, essentiam enim ipsam constituit hoc in casu datio sub lege mutua præstationis facta, quæ alias causa appellatur l. 7. §. 2. ff. d. pac. Interim

A 2

terim

terim incommodè satis pr̄ innominatum contractum trans-
actionem definiri arg. l. 2. 7. 4 ff. d. trans. motus neutiquam
inficior. Ad conventionis effectum refero transactionem,
rei dubia, aliquo dato, reteno, aut promissō, conventam de-
cisionem communiter definitam seu descriptam. Transla-
tio quidem litem, pronunciando secundum alterutrum, al-
terius intentione reprobata, præcile non definit, sed potius
formaliter in abolitione litis sive nuda abstinentia consistit,
ast, effective adhuc per l. 7. 17. 33. C. d. trans. recte satis
decisio vocatur arg. l. 20. C. d. trans.

II. Frustra vero Magistratu amicabilem compositionem
tentante, in Ius eunt litigantes desiderium suum expositum;
quæ expositio est postulatio, unde postulare dicuntur. Postu-
lare vero denotat 1. requirere scil. nunc hæc dies aliam vitam,
2) adseri alias mores postulat Ter. in Eun. Deinde est velle & cu-
pere ita Corn. Nep. Eumen. c. 8. n. 2. namque illa phalanx
Alexandri Magni, qua Asham peragrarat, deviceratque persas, in
veteratu cum gloria tum etiam licentia non parere se ducibus, sed
imperare postulabat. Præterhas significations accusare deno-
tar: ita dicitur delicti reus postulatus l. 38. §. 6. ff. ad leg. Jul.
d. adul. item criminis postulatus l. 41. ff. d. solut. nondum
postulatus vita decedere l. 31. §. ult. ff. d. donat. Impuberes
tutores suspectos postulare non possunt §. 4. Inst. d. susp.
zur. & in genere qui suspectos arguunt postulare dicuntur
§. 3. Inst. d. r. sed magis ad causas civiles videtur restringi
tit. ff. d. postul. Et est desiderium suum, vel amici sui, in jure apud
eum qui Jurisdictioni praest. exponere: aut alterius desiderio con-
tradicere l. 1. §. 2. ff. d. postul. Ex quo duobus modis pro se &
pro alio posse aliquem postulare facile constat. Verum pro
aliis postulantes si causam orant & jus suggerunt, Advocati
nomine insigniuntur. De quorum inhabilitate juxta in-
stitutum nostrum posthac instituenda erit per brevis tamen
disquisitio.

3. Ad.

305.

III. Adyocati ab Adyocando, quia ad causam agendam
advocati, alias causidici l. 2. C. d. Adv. d. v. judicior. C. aularum
patroni l. 5. C. eod. (ut ut alias sec. Dd. comm. olim Advocata
tum inter & Patronum quorum hic erat Orator qui caulam
agebat, illo ius suggestente, non exigua intercedebat differ-
entia) Togati l. 3. C. eod. Scholastici l. 2. C. d. iur. aaric.
ubi Cujaci. Golbafz. Oratores l. 3. §. 1. C. d. Episc. & Cler. sunt aliud
nihil quam viri probi pii & justi arg. l. 6. §. 1. & seqq. C. d.
quest. in non vulgari dignitate constituti arg. l. 4 §. 1. C. d. adv.
div. Ind. & l. 14. C. d. adv. div. judicior. eruditione perspicui arg. l.
2. C. de postul. l. 1. §. 1. C. d. adv. diversi j. dicti a litigantibus arg. l. 1. §.
4. ff. d. postul. per accidens à Magistratibus l. 9. §. 5. de off.
proc. etiam ob rationem l. 2. ff. d. R. J. junct. l. 1. ff. d. admin.
jul. invit. constituti arg. l. 7. C. d. postul. qui apud eum qui
præf. tribunali l. 4. §. 8 ff. d. damn. inf. et. etiam minores Ma-
gistratus arg. l. 1. §. 6. ff. d. postul. & mandatarium arg. l. 2.
ff. d. Jurisd. non pedaneum judicem arg. l. 12. ff. d. jurid. re
bene ponderata, injuria & dilatione remota l. 6. §. 1. & 4.
C. d. postul. in causis alienis judicialibus patrocinantur d. t.

IV. Praetor sua dignitatis tuenda & decoris sui causa, ne
sine deleitu passim apud se postuletur quasdam personas
postulare l. 1. pr. & §. 1. ff. d. postul. & consequenter advocare
prohibuit. Unde Inabilitas, ob quam ab Advocatorum di-
gnitate remoti, descendit. Inabilitas vero quandoque non
ab Edicto tantum, sed & a Lege proficitur. Ordine In-
abilitatis tam quoad Edictum, quam quoad Legem præ-
cipuas considerabimus species.

V. Ratione ætatis Inabilitatem juxta prætoris edi-
ctum primo pueritia constituit l. 1. §. 3. ff. d. postul. Hic præ-
supponendum ætatem duplificem esse minorem & majorern
arg. §. 2. Inst. qui est ut, dar. suff. unde quis major vel minor
appellatur. Minores vel pueris sunt vel impuberis §. 3. Inst.
ætate, junct. pr. Inst. d. cur. Hi vel infantes vel infantæ proximi,

—odul

A 3

vel

Propri-
tia.

Etas è l.
Major
U. Minor
Puberes
Impuberis
Infantes
Infantæ proximi
U. Infantes

vel pubertati §. 9. *Inst. d. mūtar. sfp.* Pubertas itidem vel est plena
vel minus plena §. 4. *Inst. d. adopt.* De Infantibus cum nullum
habeant intellectum magna non extat dubitandi ratio. Ceteri infra pubertatem quid loquantur intelligunt, unde & spon-
falia recte contrahunt l. 14. ff. d. *spons.* adhuc tamen non intel-
ligunt quid agunt l. 5. ff. d. *R. I.* Quare etiam Impubes omni-
bus officiis civilibus abstinere debet. l. 2. §. 1. ff. d. *R. I.* Imo ad 17
annum ob imperfectum judicium illa prohibito extendi-
tur l. 1. §. 3. ff. d. *post.* Dum vero minores vel non habere intellec-
tum vel imperfectum assero, non hunc, ac si elapsō tempore
quo ante carebant sortirentur intellectum, habet sensum.
Quod siquidem fallsum est, eorum etiam juxta opinionem,
qui potentias ab anima distinctas ab eaque profluentes as-
serunt; & multominus si intellectum cum anima identifi-
catum juxta sententiam non improbabilem placet propu-
gnare, obtinet. Sed illi Intellectus, qui eo profus uti non
valet, denegatur, illique imperfectum tribuimus judicium, qui
perfecte potentiam intellectivam non potest traducere in
actum. Operationum autem dictarum defectus, ab organo-
rum quae tempore perficiuntur inhabilitate, vel etiam spirituum
animalium parentia vel ineptitudine provenit. Et ut
obiter adjiciam & tangam brevibus, Intellectus noster in
statu conjunctionis cum corpore, utut vis intelligendi cor-
pori non inhæreat, virium tamen corporeis organis insiden-
tium consortium efflagitat & phantasmatum indiget. Cum
quoties interni sensus vel morbo vel somno obligati, non
minus ligari judicium doceat experientia, omisso quod qui-
libet ipse sentiat intelligens, materialia sibi quedam formari
idola. Quod tamen vix peccati poenae adscribo, sed intellectum
inter & phantasiam connexioni, quae phantasiae co-
operationem exigit; & à lapsu abstrahendo scientia ejusdem
cum nostris essent rationis, quare & non idem acquirendi
modus; Lapsu interim tantum debemus, maximo quod
labo-

labore, insignique difficultate ad res clare cognoscendas sit
opus. Imo absque peccato sine dubio cognitio suisset excel-
lentior. Anima vero conjunctæ corpori glorioso non esse
phantasia fatellitum necessarium non diffiteor: Gratia enim
quamvis non mutet naturam, interim eam ad perfectiorem
intelligendi modum evehit.

306

VI. Quare plenæ pubertati legitimam advocandi po-
tentiam antiquitas tribuit. Qua etiam aetate fertur Nervæ fi-
lius de jure responsitate l. i. §. 3. ff. de postul. quod tempus ci-
viliter computandum arg. l. i. §. 3. ff. d. postul. §. ult. Inst. quib.
ex caus. man. non lic. Unde Dd. differentiam inter Advoc-
atum & Procuratorem colligunt, juxta quos Minor etiam
17 annis major non potest esse Procurator ad Advocandum
tamen qui admittitur: argumento ab absurdō & inconvenien-
ti desumpto. Minore enim Procuratore existente ju-
dicium redderetur elusorium, & executioni ob in
tegrum restitutionem mandari non possit. Sed sententia,
quoad hoc nullam inter utrumque intercedere differenti-
am, ob §. 5. Inst. quib. *ex caus. man. non lic.* deinde arg. l. i. §. 3.
ff. d. postul. multo est verior. Neque est quod §. 5. restringa-
tur ad Procuratorem ad negotia, uti & haud majoris est mo-
menti responsio ad d. l. i. §. 3. d. postul. quod ob leparatam in-
ter Advocare & Procurare naturam nihil concludat & infe-
rat, quia in d. §. 5 Imperator expresse exigit 17 annos, quare
non potest intelligi Procurator ad negotia, *arg. l. i. §. 4. ff. d.*
Exer. att. Deinde Procurator de quo in d. §. 5. est sermo,
debet esse liber qualem statum negotia non desiderant cum
a servo possint expediri d. l. i. §. 4. & 16. ff. d. *Exer. att.* Eo-
dem modo nec diversa horum Procurare & Advocare natura
argumentum *ex l. i. §. 3. ff. postul.* desumptum sufflaminat, cum
advocare sit nobile officium l. 7. C. d. postul. vile vero munus.
procurare *arg. l. ult. Inst. d. Except.* ad quod dissentientes,
quamvis minus recte, juxta paulo post dicenda etiam infa-
mem.

mem admittunt. Non evertit sed confirmat sententiam nostram restitutio, quoniam ubi restitui potest Minor non est procurator; Quæ etiam cessat, quando quod regulariter fit mandato procurator constituitur & domino ejusmodi, qui recte administrare non potest, negotia committenti imputandum l. 23. ff. d. Min. Lex 12. C. d. proc. si ætatem in subiecta materia legitimam dicas 17 annis majorem non habet difficultatis multum. Jure Canonico c. generaliter de proc. in 6. uti & praxi, docente Hahnio ad Welenb. de proc. n. 4. res, scil. Minorem prorsus non admittendum, est expedita.

VII. Non omnibus eadem esse honesta atque turpia, sed omnia majorum institutis judicari non inconcine tradit Corn. Nep. in sui operis præfat. exemplum mulierum adferebant quæ apud Græcos & Romanos diverso modo sunt habita. Quibus majorem Germanos mulierum curam gessisse observare est ex Corn. Tac. d. mor. Germ. c. 8. Capit. uitatem longe impatiens sœminarum suarum nomine timent: adeo ut efficiens obligentur animi civitatum quibus inter obsides puellæ quoque nobiles imperantur. Sed & hi paulatim Romanos, qui laxas mulieribus habenas non remisere, tam puberibus quam impuberibus & propter sexus infirmitatem & rerum forensium ignorantiam tutores constituentes Ulpian. tit. 11. seculi iisdem quoque juribus utuntur & obtinet; Femina ab omnibus officiis civilibus vel publicis remote sunt, & ideo nec postularè possunt l. 1. ff. R. J. l. 2. §. 5. ff. d. postul. ita sexus etiam reddit inhabilem personam ad advocandum. Et quia Arist. 1. pol. 8. sequiori sexui virtutes morales tribuit, ideo sexus levitatem non dedisse edicto prætoris ansam asserendum est. Neque etiam judicij infirmitas in diversis specie animalibus fundata movit ad edictum constituendum prætorem. Cum in nullo hominum animali à coeteris differre existimem, & dissimilitudo animalium non est tan-

304

tanta, diversus quantam subinde accidentium apparatus præ se fert, ex accidenti enim id evenit, non ex animalium specie diversarum exigentia: Alias simili quis ratione afficeret dum videt alios gibbosos, coecos, claudos nasci illas dispositiones animas exigere. Sane præterea hoc minus subsistere, quod de acuto saepe hebes fiat sufficienti est indicio. Salomonis illud, sortitus sum animam bonam, significat animam cum optimo dispositionum temperamento, si enim hoc essentia animæ tribuatur, omnes cœcteras stultas fuisse necessario sequitur. Et foeminarum atq; Marium animas non admittere differentiam specificam indicat, *arg. l. 10. ff. d. stat. bom.* maxime, si quis concederet foemina in virum transmutari posse, quemadmodum ex virginе puerum factum esse ac barbam recepisse uxoremque duxisse refert Plinius *lib. 7. c. 4.* Sic ex milite in Ungaria factam esse puerperam ac procreasse prolem, cuius propter Illustris Comes Mansfeldicus extiterit, testis est Bartholinus *Exerc. 7. probl. 2.* referente Sperlingio in *Anthropologia phys. p. m. 723.* Quicquid horum sit ejusmodi transmutationem non implicare contradictionem evidens est. Oritur itaque à deteriori organorum temperamento ista judicii infirmitas, quam tamen non esse veram causam, patet *arg. l. 1. §. 3. d. postul.* Multominius rei familiaris periculum extorsit Edictum, praterquam quod eadē saepe ratio magis obtineat in maribus, præstat periculum advocati officium, *arg. l. 9. junct. l. 15. §. 1. C. d. adv. divers. judicior.*

VIII. Maximum ac præcipuum foeminarum munus est, accipere ac tueri partum *l. 14. §. 1. ff. d. edil. ed.* Et quas natura ad hoc progenuit, ut partus ederent, & maxima eis cupiditas in hoc constituta est. *l. 2. C. d. ind. vid. toll.* unde ob periculum in partu sustinendum saepe sunt melioris conditionis, iisque favor exhibetur *l. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. sed pro-*

B

pro-

propterea ab advocando remota non sunt arg. l. i. §. 5. ff. d.
post. Aliam adfert rationem Magon. Cynos. adv. p. 3. c.
2. num. 13. referente Hillig. ad Donell. lib. 18. cap. 3. lit.
V. ne Judex mulieris venustate vel facundia amore ca-
ptus facile corrumpatur, quæ faceta ratio videtur omnino
rejicienda, quoniam ob alterius delictum puniret mulier,
& inabilitas ex parte non mulieris sed judicis dicenda. De-
inde ratio hæc intentioni editi è diametro repugnat, quod
propositum, habenda rationis causa siueque dignitatis tu-
enda & decoris sui causa, sane vitio esset magistratui ver-
tendum, qui ne tanta quidem, ut ob pulchritudinem exor-
tos affectus valeret extinguiere, vel prorsus avertere, pru-
dentia esset prædictus. Nimum dum probat nihil opera-
tur ratio à Treutl. de post. teste Febo lib. 13. allata, quod illi qui
postulabant in ordine stabant adeuntium prætorem, ita e-
nim nequidem postulare potuissent quod tamen repugnat.
l. i. §. 5. ff. d. postul.

IX. Prohibendi itaque ratio est, ne contra pudicitiam se-
xui congruentem alienis causis se immisceant: ne virilibus
officiis fungantur mulieres, l. i. §. 5. ff. d. postul. Origó vero
introducta est à Carfania improbissima foemina, quæ inver-
eunde postulans, & magistratum inquietans causam dedit e-
dicto d. text. Foeminam hanc alii Calphurniam, alii C. Afrani-
am appellare malunt. Apud juvenal. Carfaniæ, non in jure
protervæ, sed impudicæ & lascivæ fit mentio. Afrania itidem
apud Valerium reperitur quæ admodum litigiosa & pro se
postulavit, unde tamen edictum non proficiscitur. vid. Hil-
lig. ad Donell. lib. 18. c. 3. lit. V. Nobis sufficit mulierem in-
verecunde postulantem edicto causam dedisse, de nomine
rei veritati nihil officiente minus solliciti. Hinc illud Arist.
l. i. pol. 8. γυναικὶ κόσμοι η στηνὴ φέρει. Hæc prohibitio adeo ex-
tenditur ut nec pro liberis in judicio standi personam legi-
ti-

308

timam habeant l. 31. §. 6. f. d. neg. gest. Nisi eorum sint tutrices arg. Aut. matri & Avia C. q. mul. res. off. fung. pot. quo casu dari tutorum ad item testatur Brannum. b. t. l. i. n. 16. sic quoque in liberali causa conceditur mulieribus adeundi praetorem potestas l. 3. §. 2. ff. d. lib. caus.

X. Sit itaque origo ita à Carfania improbissima foemina inverecunde desiderium exponente magistratumque inquietante introducta, ideone probam foeminam, tum à sensu contrario tum quod cessante causa cessest effectus arg. l. 52. C. d. Episc. & Cler. admittendam statuendum: sed nihil hilce obnitentibus negativam sustinet Glossa ad l. 1. §. 5. f. d. postul. quod improbiras Carfaniæ sit duntaxat causa impulliva non finalis, ita ut illa cessante Lex adduc obtineat, quæ tollatur causa finali non subsistente. Certum quidem est improbitatem prætorem impulisse ad editum in foeminas proponendum, lexumque excipiendum & quidem ne contra pudicitiam sexui congruentem alienis causis se immisceant. Verum causam finalem quoque cessare ponamus, non minus tam obligandi vim retinere legem nec per hoc sublatam esse arbitror, quemadmodum enim ferre & condere sicut tollere & abrogare legem summæ est potestatis; adeo ut, etiamsi certissime constet legislatorem ob causam cessantem legem promulgasse, quod quidem cognitu est admodum difficile, Lex immutata subsistat. Neque contrarium inducit a. l. 52. C. d. Episc. & Cler. ubi sufficienter expressum circa quod constitutio sit occupata & quibus personis beneficium concessum, quæ itaque tales non sunt eis quoque beneficium non est indultum, quod non est cessante fine legem cessare. Et impropriæ Lex cessare dicitur in quo calu nunquam obtinuit.

XI. Infamia, quæ non nisi per consequentiam & ex accidenti est famæ & exstimationis imminutio arg. l. 5. §. 1.

B 2

Esseqq. ff. & extr. Cogn. proprie autem ex turpi facto sive de-
lictio contrafacta macula l. 14. & 20. C. Ex quibus caus. infam.
irreg. facit quoque personam ad advocandum inhabilem,
quos enim infamia ab honestorum coetu segregat, eis digni-
tatis portae non patent l. 2. C. de dign. ergo nec Advocare
possunt. arg. l. 7. C. d. post. Et sane cum Advocati nunquam
causam injustam ut talem defendant, ne quidem in
tum ut eam hoc remedio differant aut item protrahant, ac
sacro sanctis Evangelis tactis juramentum pra-
sident quod omni quidem virtute sua omnique
ope quod verum & justum existimaverint, clien-
tibus suis inferre procurabunt, nihil studii relin-
quentes, quod sibi possibile est: non autem cre-
dita sibi causa cognita: quod improba sit vel pe-
nitus desperata, & ex mendacibus allegationi-
bus composita, ipsi scientes prudentesque mala
conscientia liti patrocinabuntur: sed et si cer-
tamine procedente aliquid tale sibi cognitum
fuerit, ab causa recedent ab hisusmodi commu-
nicione sese penitus separantes l. 14. §. 1. C. d. jud.
Imo necessè sit, Advocati præbeant patrem a iurantibus, ut non
ultra quam licet posset utilitas in licentiam conviciandi prorumpant;
agent, quod causa desiderat; temperent se ab injuryia l. 6. §. 1. C.
d. postul. nec in bona quidem causa cavillationibus & falla-
ciis uti Advocatum deceat arg. d. l. 14. §. 1. C. d. jud. quorum
nihil præstare quos scelus aut vita turpitudo inquinavit me-
rito presumuntur. Nec obstat quod infamis Procurator esse
possit, quoniam vile est procuratoris, Advocati vero nobilis
officium. Deinde negatur ad procurandum etiam ju-
re Civili, quoniam jure Can. quod sequimur illud expedi-
tum

309.

tum, infamem admitti. Ante Justiniani tempora id parum ha-
bet difficultatis arg. §. ult. Inst. d. Except. Tempore vero Justiniani
ac dein admissum existimat per d. §. ult. d. Except. tum quod
Exceptio exoleverit & deinde ne hac opposita exceptione
ipsius negotii disceptatio proteletur, sed recte exponitur §. ult.
d. Except. de infamia non notoria arg. d. §. vers. altercatur,
Inst. d. Except. ad quam, allegatae rationes recte accomo-
modantur. Quia præterea infames postulare & Advocare non
possunt nec procurare poterunt, non ac officium Advocati
quicad dignitatem à Procuratoribus non distet, sed quod di-
gnitas non pariat argumentum, desumitur enim à paritate ra-
tionis, quæ in Advocate est prætoris dignitatis & decoris con-
servatio l. i. §. 2. ff. d. postul. quæ eodem in Procuratore qui &
procurando postulare dicitur. l. 33. §. 3. ff. de procurat.

XII. Infamia notati absolute Advocare non prohibentur
quarundam enim personarum desiderium in jure exponere
eis permisum, utputa, pro parente, fratre, sorore, uxore,
locero, Patrono, patrona, eorumque liberis & aliis l. i. §. fin.
& seqq. ff. d. postulat, quo referuntur à VVesenb. parat. d. post. num.
4. cognati ad quartum gradum usque. sed opinio hæc vel
ideo non parum habet dubii quod argumentum desum-
ptum ex l. 4. ff. d. testibus. ne quidem antecedens contineat
verum, quoniam per propriorem gradum intelligunt
quidam decimum, alii septimum, sextum vel tertium
propugnant. Tertior itaque est via, si quis personas
textibus dictis enumeratas intelligat, ad quas autem ul-
terius sint extendenda, illud tanquam indeterminatum no-
bis definiendum non sumimus, illud unum notantes me-
lioris esse infames conditionis insigni turpitudine defor-
mati, qui referuntur in l. i. §. 6. ff. d. post inter quos quoque
est capitali criminis damnatus, qui non videtur frustra exce-
ptus, modo ponantur termini habiles videlicet si ne cum pœ-
nam passus aut si forte an poenam evaserit. arg. l. 9. C. ad leg. jul.

d. adult. vel si à Principe sit restitutus l. ult. Cod. d. gen. abol. ; deo
verò sunt infames melioris Conditionis, quasi minus deli-
querint hi, quam v. g. capitali criminè damnatus, neque ob-
stat quod objici solet vitæ æquiparari famam juxta l. 9. ff. d.
man. vind. hoc enim verum arbitror juxta cit. text. respectu
justæ manumissionis causæ, non vero ac si nihil inter ut-
ramque intersit, quemadmodum justæ exhereditationis cau-
ſæ omnes in eo conveniunt quod ob has exhereditatio subsi-
stat non vero ac si à se nihil distarent Nov. 115. c. 3. & 4.

XIII. Præterea furdus & coecus prohibentur Advocare
& inter inhabiles numerantur l. 1. §. 3. & 5. ff. de postul. Ille quia
decreum prætoris exaudire non potest, quod ei esset perि-
culosum si admitteretur. Nam non exaudito decreto præ-
toris, quasi non obtemperasset, poena, ut contumax plecte-
retrit d. §. 3. Coecus vero utriusque luminibus orbatus vide-
licet quod insignia magistratus videre & revereri non pos-
sit d. l. 1. §. 5. ff. de postul. non ac si visio fieret per emissionem
ex oculis ut Xenocrates voluit, quoniam radii emissarii vel
ad oculum ad faciendam visionem regreduntur, quod
quomodo fiat & quis cogat redire, non patet, item mi-
grabit accidens de subjecto in subjectum: item vel redeunt
iidem vel alii si prius, in quæstione est quare post redi-
tum visionem operentur quam cum in subjecto existerent
cauillare non poterant; si vero sint diversi de causa eorum
productiva est laborandum. Imo probatur quod paulo ante
rejeciebatur scil. visionem per receptionum radiorum fieri.
Radii adhac vel erunt substantia vel accidens; si substan-
tia & quidem corporea supererit qualiter quomodo possint
penetrare per tunicas oculi? Si accidens ergo dabitur ac-
cidens extra subjectum, vel migrat de subjecto in subjectum
quod utrumque absurdum. Radii vero si manent foris, vi-
sio non erit actio immanens. Quod itaque doleant oculi
si

310

si rem procul positam diu aspiciamus, inde est quod ex
vehementi conatu potentia impenderit & consumserit mul-
tos spiritus animales visorios, non ac si oculi aliquid emis-
serint. Neque etiam ac si species visibles recipere non pos-
set, quia receptio specierum non constituit visionem quod
animalia quædam oculis apertis dormientia sine dubio re-
cipiant objectorum species & tamen propterea non videant.
Imo homo diligenter studiis invigilans ita rapitur saepe co-
gitationibus, ut apertissimis oculis videat nihil, non aliam
ob causam quam quod anima interioribus occupata non
influat in actionem lensus externi. Ex quo itaque patet qua-
re videre non possit, quia ob organum lumen anima non
potest producere actionem sensus externi, neque forma spe-
ciem visivam expressam. Prohibetur vero coccus utrisque lu-
minibus orbatus, quia si uno adhuc sit instructus oculo, non
prohiberi manifestum est, quia in eo cessat ratio prohibitionis,
quod signa magistratus videre & revereri potest. unum enim
lumen cum altero non concurrit ut causa partialis sed animal
duabus oculis instructum rem eandem duplice sibi representat
visione, quod autem una eademque res duabus distinctis visio-
nibus appareat tamen una. A Physicis ratio solet assignari, quod
neutro oculo detorto existente, visio utraque in oculo u-
troque sit simillima representans objectum in eodem loco.

XIV. Hæc tenus inhabilitatem quam persona inhabiles
edicto contrahunt dilucusimus, quam legibus notata excipi-
t. Quoad effectum quidem vix distare legem & edi-
ctum est in aprico, non propterea tamen magis est legi
tribuendum ad edictum quod pertinet, quam edictum le-
gem esse & vice versa legem edictum assertere, æque est
perspicuum; non enim quæ operantur eodem modo & e-
undem præducunt effectum, identificantur. A lege inhabi-
litas advocatorum non uno proficitur modo, quando-
que

que enīma absolute removentur, certō respectu interdum
in certis nimirū causis quoad certas perlonas. Omnino
qui removentur considerabimus primo.

XV. Primo ob legem in totum inhabiles sunt qui Christiani non sunt *l. fin. C. d. post.* Alii hæreticos non ad admittit *per d. leg. fin.* inquiunt. Verum quidem esse arbitror & non Christianum & hæreticum quoque illa lege prohiberi quamvis idem non sit Hæreticus & non Christianus. Imo adeo differunt ut verum sit nullum Hæreticum esse non Christianum & versa vice. Quia Hæreticus est qui Christianus quidem esse desiderat, sed errorem in necessariis ad salutem sovet: Coeteros vero infideles reūtius quam Hæreticos dixeris. Quod tamen Theologis discutiendum relinquimus; posita hac distinctione subscribimus sententias eorum qui hæreticos & non Christianos exclusos *per l. fin. C. d. post.* statuunt, quoniam uterque & hæretici & non Christiani catholicae religionis non sunt imbuti mysteriis. Ratio prohibitionis in Christianis est, quod advocatorum sit lapsa erigere fatigata reparare, & non minus providere humano generi quam si præliais atque vulneribus patriam parentesque salvarent *l. 14. C. d. advoc. dic. judicior.* nihil horum præstarent notorii & professi religionis Christianæ hostes. Ab hæreticis frustra auxiliū plus expectamus, cum religionum diversitas & animos distrahat & integrum super Remp. vel pessumdet vel turbet. Sed eo nolo delabi, ut turbas has atque eversiones religionis diversitatē assignem sed affientibus potius injuria à religione divertentes. Utrum vero adhuc hodie in nostra Rep. Rom. si Resp. propriè dicenda, obtineat *d. l. fin. C. d. post.* nobis decidendum non sumimus. *Brunneman.* in *d. l. fin.* videtur ejus vigorem tueri & ideo solum triplici religioni addictos admittit ad advocating, quod nondum constet quæ religionum vere catholica

lica sit. Sed Theologis hoc accuratius examinandum relinquimus, quum etiam dubitem utrum, hæc incertitudo striete loquendo illam facultatem extorserit.

XVI. Militia jure civ. Rom. in genere triplex est: *Armatæ* quæ belli cauſa armis geritur l. 6. & 18. *ft d. re. jud.* Deinde *Togata* quam Magistratus, judices, Assessores, Professores liberalium artium, Advocati exercent jux. *DD. comm.* in l. 14. *C. d. adv. div. Jud.* Denique *Palatina*. Dicebantur autem juxta *Perezium com. ad tir. d. priv. eor. q. in sacr. mil. pal. mil.* in palatio militare qui non armis sed consiliis opem serebant, & alia munia aulica obibant, de priori nobis impræsentiarum est sermo. Itaque milites armis non privatis negotiis occupentur, ut numeris & signis suis jugiter inhærentes, Remp. à qua aluntur ab omni bellorum necessitate defendant quare ne armorem usu omisso ad privatorum negotia se conferant, Advocati esse non possunt, arg. l. 31. *C. d. loc. & cond.* Et præterea juxta infra notanda advocati litteris eruditæ esse debent l. 2. *C. d. post.* in militibus vero ignorantia juris propter simplicitatem armatæ militiae reperitur. Neque obstat quod advocati qui dirimunt ambigua fata caufarum, non minus prouident humano generi, quam si præliis atque vulneribus patriam salvarent. In eo quidem quod laborantium spem, vitam & posteros defendant milites & advocati convenienter, in præstandi modo tamen multum differunt, illis Clypeis Gladiis & thoracibus nitentibus; His jura Interprætantibus. Jura suggestendo itaque lapsa erigunt fatigataque reparant. Militibus iccirco quia nequidem pro patre matre vel uxore procuratorio nomine, experiri conceditur sine offensa militaris disciplinæ §. ult. *Inst. d. Except.* multo minus poterint advocate. *Rittersh.* *Nov. Expos. p. 14. c. 2.* quod intelligendnm censemus de militibus non vero de Veteranis arg. l. 8. §. 2. *d. proc. & defens.*

C

Ne-

Neque obstat quod in Veteranis eadem videatur ratio que
in cæteris militibus arg. l. ult. C. d. bis qui non impl. stip. quia
Veteranorum duplex est acceptio: designatur enim per ve-
teranum ille qui legitima veteranorum stipendia consece-
runt d. l. ult. C. d. bis qui non impl. stip. quatenus non consi-
deratur quando Veterano potestatem advocandi tribui.
Dein connotat veteranus eum qui exacto militiae tempore
honestam Impetravit dimissionem l. 2. ff. d. Veter. & militi
opponitur §. 3. Inst. d. rest. mil. in quo cum ratio generalis
cesset & juris cessat dispositio.

XVII. Servitus non minus reddit ad advocating inha-
bilem, quia mortalitati fere comparatur l. 209. ff. d. 1 R. J. Et
servi quoad jus civile pro nullis habentur personamque non
possunt habere legitimam, qui prorsus personam non ha-
bent, imo nequidem in judicium vocari possunt l. 3. f.
ne q. eum qui in iur. voc. vi exim. Quia etiam Monachi non
à p[ro]p[ri]o & à x[er]citu quasi soli & tristes, sed simpliciter à so-
litudine ita dicti, æquiparantur servis, ut pluribus ostendit
Everhardus loc. 2. 4. à Servo ad Monachum ideo & illi advo-
care non valent. Assentior quidem Everhardo, a Servo
ad Monachum valere consequentiam, sed propterea locum
proprium fuisse formandum ac si singulare esset à Servo
ad Monachum procedere, cum totum illud dependeat à
loco Topicu à simili haud possum assere.

XVIII. Licet ex meretricia conjugione nati vulgo tan-
quam infames habeantur, tales tamen cum nihil admiserint
unde possit infamia proficiere non sunt, nihilom. in Camera
Imp. non admittuntur Ord. Cam. p. 1. tit. 18.

XIX. Paclum quod duorum plurimum in idem pla-
citum consensus l. 1. §. 2. ff. d. paci. est res in Rep. non tantum
necessaria sed etiam licita, quid enim tam congruum fi-
dei humanae, quam ea qua inter eos placuerunt servare
d. l. 1.

d. l. i. pr. ff. d. paet. quod tamen de pacto in tota sua latitudine non est affirmandum, quedam enim partium genera sunt illicita vid. Mag. D. Stru Synt. jur. Civ. Exer. 6. th. 4. inter quæ & pactum de quota litis referendum, quare si qui advocatorum existimationi sua immensa atque illicita compendia prætulisse sub nomine honorariorum ex ipsis negociis, quæ tuenda suscepint, emolumenta sibi certæ partis cum gravi damno litigatoris & depradatione poscentes fuerint inventi: placuit ut omnes, qui in hujusmodi saevitate permanferint, ab hac professione penitus arceantur, 4. 5. C. d. postul. hoc siquidem pactum bonis moribus adversatur, & si hoc admitteretur, præberetur advocatis calumnoe litigandi & veritatem propter spem lucri oppugnandi occasio. Sub spe tamen patrocinii præstandi non improbatur certa quantitas legibus definita dari l. i. §. 12. d. Extraord. cognit.

XIX. Ut vero jam tum ex advocati definitione liquet, Advocati sunt juris periti est simpliciter necessarium l. 2. C. d. postul. cum enim juxta Fabrum ad §. 3. Inst. d. leg. praxis sit, scientiam juris applicare negotiis, impossibile est ut quis jus suggerere poscit, qui ejus nullam habet notitiam. Hanc peritiam ut quis acquireret, Justinianus in Procem. pand. quinquennium præfixit, quod tempus alii extendunt magis cum iura post Imperatorem mirum in modum creverint, & ad Corpus juris civilis non Jus solum canonicum quibusdam, saltem in materia sed insuper Recessus Imperii & alia accesserint. Sed utut certum sit, peritiam juris Rom. non esse hominibus infusam, sed ut coeteros habitus acquireti studio atque labore tempore tamen certo ob ingeniorum diversitatem & improbum discentium laborem frustra peritia haec juris determinatur. arg. l. i. § 3. ff. d. postul. Quæ vero quibusdam in locis exiguntur testimonia vel specimina, ac-

C. 2. qui-

qui sitæ scientiæ sunt signa, eamque præsupponunt, non tam
men intrinsece ad ejus constitutionem concurrunt vel re-
quiruntur, quare hæc & similia non desiderantur aliter,
quam alias rei, de qua manifesto non constat, probatio. U-
trum dicta specimina sint saltem de essentia probationis in-
star testium in testamento, cuiuslibet loci statuto relinquo.
Ad hæc disjunctivam orationem unius partis veritate con-
tentam esse, extra controversiam est arg. § si plures condit.
Inst. d. ter. Inst. Unde in alternativis sufficit alterum adim-
pleri c. 70. d. reg. jur. in 6. Hinc in aprico est quod juxta con-
stitutionem Elector: quæ exigit ab eo qui advocare inten-
dit testimonium publicum aut specimen, omnino ad advoca-
candum sit admittendus, qui publicum duntaxat testimonio-
rium, vel publicum solum specimen producere valet, mul-
to magis profecto ille qui utroque est instrutus & publi-
cum testimoniorum habet & præterea publicum edidit spe-
cimen

XXI. Haec tenus de iis qui in totum sunt Lege inhabiles;
nunc sequuntur ii qui certo respectu advocare non possunt.
Institutum autem nostrum non admittit ut omnes pro di-
gnitate examinemus, quare instar Corollariorum paucis os-
tangere arridet, ampliorem discursum publico conflictui re-
servantes. Sunt vero primo, judices in illa causa qua judi-
cant, quoniam aliquem inter judicem & patronos oportet
esse delectum l. 6. pr. C. d. post. quo refero obsimilem rati-
onem arbitros. Deinde potentiores t. t. C. ne lic. potent. &c. Ter-
tio Clerici nisi pro certis personis c. 1. & c. fin. X. d. post. Huc
quoque spectare libertum respectu patronum assurit VVesenb.
d. post. n. 5. per l. 2. C. d. post. ubi tamen nihil reperitur. prohibe-
tur etiam Vasallus propter reverentiam 2. Feud. 6. Donatari-
um quoque excipit Gail. I. O. 88. n. 6. quod non obtinet nisi
mal itiose advocando Donatori damnum grave

inferat per l. fin. C. d. rev. don.

SOLI DEO GLORIA.

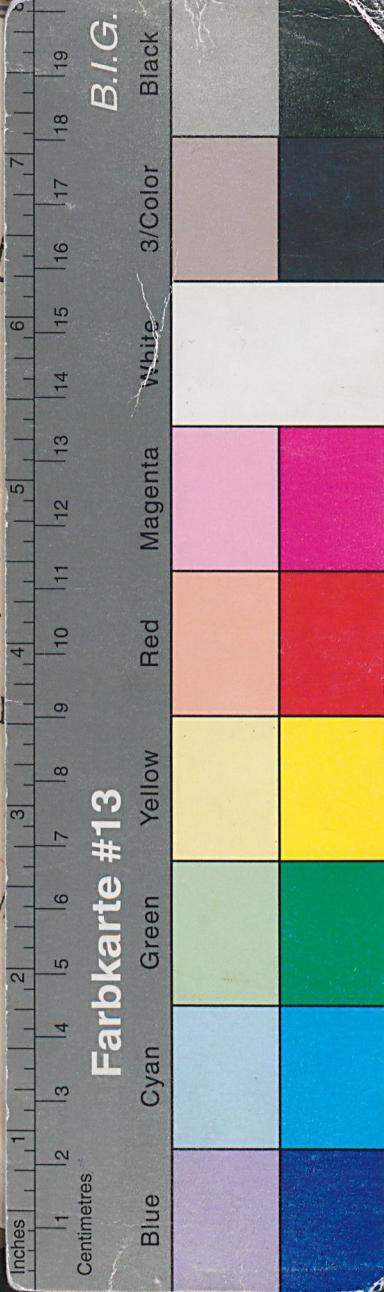
ULB Halle
005 132 452

3

b112

Farbkarte #13

B.I.G.

JURIDICA
CATO.
BILITATE,
M. A.
[Ctorum Ordinis
IDE
EBERN.
Friesen / 12/21
minis Saxo - Jenensis Advo-
suo maxime colendo,
lemia Jenensi
n exhibet
CMARUS Bothe
Not. Publ. Cæs.
RESP.
M. DC. LXXVII
Jacobi Bauhoferi.